

**Protestantse
Kerk**
Eibergen - Rekken

Beleidsplan

2016-2020

Van kerk naar geloofsgemeenschap

Bij de titel

'Van kerk naar geloofsgemeenschap'. Deze titel geven we mee aan ons beleidsplan voor de komende jaren. We zitten al geruime tijd in een overgangsfase van vanzelfsprekend kerk-zijn naar een (keuze-)geloofsgemeenschap. De ouderen van onze gemeente zijn opgegroeid in de tijd waarin je vanzelfsprekend bij een kerk hoorde. Jonge mensen van nu kiezen bewust, of ze wel of niet bij de kerk willen (blijven) horen.

Onder 'kerk' verstaan we de tijd van de grote (volks)kerken tot ongeveer 1960.

Men was doorgaans 'vanzelfsprekend' kerkelijk. Men werd geboren in een maatschappij, waarin bijna iedereen lid was van een kerk; in de Hervormde (volks)kerk was men al vanaf de geboorte lid, als één van de ouders gedoopt was. In de Gereformeerde kerk werd men lid bij de doop. Rond 18 jaar deed men belijdenis. Het huwelijk van man en vrouw werd ingezegend. Men wordt begraven vanuit de kerk. De kerk als 'heilig instituut' gaf mensen normen en waarden mee. De geloofsleer, de belijdenis werd door iedereen onderschreven. Binnen de eigen 'zuil' (Hervormd, Gereformeerd, RK, etc) leefde men een duidelijk leven vol zekerheden. Binnen de eigen kring was eensgezindheid over de waarheid en hoe men hoorde te leven. Deze periode werd gekenmerkt door collectieve zekerheden en vanzelfsprekendheden.

Kortom: De kerk in deze periode werd gebouwd 'van bovenaf'.

Onder 'geloofsgemeenschap' verstaan we een vorm van kerk-zijn, die aansluit bij de kleine groepen gelovigen van het eerste uur.

Vanaf de jaren zestig bepalen mensen steeds meer zelf, of ze tot een kerk willen behoren. Meer nadruk komt te liggen op de autonomie en de mondigheid van mensen. Mensen kiezen bewust, of ze wel of niet bij een gemeenschap van gelovigen willen horen. De plaatselijke gemeenschap wordt steeds belangrijker. Daarbij 'bepaalt' de gelovige zelf, in hoeverre zij/hij deelneemt aan het kerkelijk leven. Ook bepaalt men zelf, wat men wel of niet gelooft. De mate van deelname verandert voortdurend. Dan is men zeer actief in een werkgroep, in de kerkenraad, dan staat men een poos aan de zijlijn. Lid zijn van de kerkelijke gemeenschap is men op grond van eigen keuze. De doop, een kerkelijk huwelijk zijn niet meer vanzelfsprekend. Naast begraven is er ruimte voor crematie. De openbare geloofsbelijdenis is geheel verdwenen. Binnen de geloofsgemeenschap bestaat een hoge mate van diversiteit in geloven en veel vrijheid. Het is een geloofsgemeenschap, waarin, zoals in alle geledingen van de samenleving, het individualisme, het zelfbewustzijn van mensen en de democratisering een belangrijke rol spelen. De kerk verandert langzaam in een vorm, die zij in het begin ook had: een huishouding (zie verderop)

Kortom: De kerk wordt gebouwd 'van onderaf'; zij verandert in een (keuze) geloofsgemeenschap.

Conclusie

Dat betekent aan de ene kant, dat we zorg dragen voor hoe de gemeente er nu uitziet: het bezoekwerk, de vrijwilligers, de huidige vormen. Aan de andere kant zoeken we naar nieuwe vormen en manieren van kerk zijn als geloofsgemeenschap. De vorm waarop dit gestalte kan krijgen, zal, zo verwachten we, vooral projectmatig zijn.

Onze gemeente zal bestaan uit een kern, die het verhaal van de bijbel, van God, Jezus en mensen gaande houdt. Dat zal vooral zijn vorm behouden in de zondagse eredienst; daarnaast houden we het verhaal gaande door catechese, vormings- en toerustingsactiviteiten, spiritualiteit, kinderkerk, etc.

Vanuit ons geloven, onze christelijke spiritualiteit willen we, samen met andere kerken kerk zijn in de publieke ruimte. Zo willen we ons verbinden met de samenleving om ons heen, onze bijdrage leveren aan een goede samenleving in (zo nodig kritische) woorden en daden.

We staan open voor wat en wie zich aandient; we willen creatief omgaan met kerkdiensten en 'events'.

Visie op gemeentezijn

Als christelijk gemeente willen wij zijn:

- open (gastvrij en open naar de samenleving)
- levend (samen zoekend naar nieuwe wegen in geloof en kerk-zijn)
- respectvol (erkenning van en waardering voor ieders eigen weg in geloven)
- betrokken op de wereld (uitdragen van de boodschap van geloof, hoop, liefde)

In een christelijke geloofsgemeenschap zoeken we een goed evenwicht in:

* *verbondenheid met God*

- de eredienst, de lofzang gaande houden
- het geestelijk leven: gebeden, lezing en uitleg van de Schriften

* *verbondenheid met elkaar:*

- het pastoraat: medeleven met en zorg om elkaar

* *verbondenheid met de wereld:*

- diaconaat: verantwoordelijkheid voor de samenleving, humaniteit, naastenliefde

Onze geloofsgemeenschap geven we richting met twee bijbelgedeeltes in het bijzonder:

- De eerste christenen voelden zich verbonden met God, met elkaar en met de wereld om heen (Handelingen 2: 43-47). De eerste christenen leefden met de verhalen van Israël en met die van Jezus. In Jezus hadden zij iemand ontdekt die mensen de harten opende. Hij liet zien dat God liefdevol is voor mensen en nodigde mensen uit ook zelf zorgzaam te leven met elkaar. Zij geloofden dat zijn opstanding met Pasen hoop schenkt aan mens en wereld. Als Protestantse Gemeente te Eibergen-Rekken willen wij in het spoor dat die eerste christenen ontdekten, verder gaan.
- Wij herinneren ons het beeld dat Paulus gebruikte voor de gemeente: één lichaam met verschillende lichaamsdelen (1 Kor. 12). Dat betekent voor ons als gemeenteleden dat wij blij zijn met ieders talenten. Ieder kan met zijn of haar talent iets bijdragen.

Als Protestantse Gemeente te Eibergen-Rekken willen wij in het spoor dat die eerste christenen ontdekten en wat Paulus beschrijft, verder gaan.

Feitelijke situatie van PG Eibergen-Rekken (vraagt nog betere uitwerking)

Enkele cijfers

De eerste aantallen van de gefuseerde gemeente zijn bekend uit 2009. De laatste getallen zijn van juni 2015.

	2009	2015 (06)
Bel. Leden:	1523	1214
Doopleden:	1110	992
Overige leden:	284	255
Totaal	2934	2461

Opbouw van gemeente in cijfers

- Aantal dopelingen/belijdenis/uitvaarten overlijdens: ongeveer 40 per jaar, licht dalende tendens.
- Aantal kerkbezoekers in Eibergen en Rekken
- Bijzondere dagen: Kerst

Actief in gemeente

In de PG Eibergen-Rekken zijn drie predikanten werkzaam, gezamenlijk 2,25 fte
Er is een administrateur, 50% in dienst van de kerkelijke gemeente, 50% bij St. De Huve
De 5 organisten in onze gemeente krijgen een vrijwilligersvergoeding per dienst.

Vrijwilligers

Er is een overzicht van alle groepen gemaakt; per groep is er een contactpersoon (zie bijlage)
In totaal zijn er ongeveer 250 vrijwilligers werkzaam.

Beleidsplan in bredere zin, visie en beleidsplan/beleidsvoornemens van kerkenraad en werkgroepen

Na de inleiding op het beleidsplan, de visie, kenmerken en de feitelijke situatie in onze gemeente, formuleren we als volgt, wat we zien als uitdaging voor de komende jaren:

De uitdaging aan onze gemeente is:

- het maken van de overgang van kerk naar geloofsgemeenschap
- een geloofsgemeenschap te zijn waarin mensen inspiratie opdoen voor het eigen (geloofs)leven.
- Deze inspiratie is een leidraad voor onze rol in de samenleving, dichtbij en in groter verband

In het volgende hoofdstuk beschrijven we, in het gedeelte over de kerkenraad, waar we over 5 jaar willen zijn, uitgaande van de huidige situatie.

Kerkenraad

De kerkenraad bestaat uit 13 personen, van wie drie predikanten. De kerkenraad draagt de eindverantwoordelijkheid van alle reilen en zeilen in de gemeente. De kerkenraad kent ouderlingen, diakenen en ouderlingen-kerkrentmeester. Deze drie colleges bestaan naast de kerkenraadsleden uit wijkhoofden, diakenen-niet ambtsdrager/diaconaal medewerkers en kerkrentmeesters. Verder kent elk college medewerkers voor uitvoerende taken (zie verder bij de aparte hoofdstukken van de colleges en hun werkplannen).

Het moderamen stuurt de kerkenraad aan. Het bereidt de vergaderingen van de kerkenraad voor; bepaalt de agenda. Meer dan vroeger heeft het ook uitvoerende taken, maar zal altijd proberen de uitvoerende taken te delegeren naar o.a. ad hoc-werkgroepen en de colleges/werkgroepen.

Toekomst PG Eibergen-Rekken

Onze gemeente is deel van de ontwikkelingen op kerkelijk gebied in Nederland; die ontwikkelingen staan in een groter verband, die te maken hebben met de veranderingen in de samenleving. Daarin wordt zichtbaar, dat instituties en verenigingen een sterk veranderde betrokkenheid kennen. Mensen zijn steeds minder een leven lang lid van een vereniging, partij of kerk. De betrokkenheid is incidenteel, projectmatig, individueel bepaald, vaak voor een bepaalde tijd. In de praktijk zien we dat terug in een kleiner wordend aantal leden en mede daardoor een vermindering van financiële middelen (zie de cijfers boven).

Dat betekent, dat voor 2020 een aantal ingrijpende beslissingen genomen moeten worden. Die beslissingen betreffen de gebouwen, de grootte van het pastoraal team, het aantal erediensten en samenwerking met buurgemeentes.

Concreet:

- Afstoten en/of verkopen van gebouwen; met name een beslissing over de 'Antonius'.
- Een kleiner pastoraal team tot 1½ fte, bestaande uit predikant(en) en/of kerkelijk werker
- Erediensten alleen in De Oude Mattheüs

Het streven is, dat plaatselijk een geloofsgemeenschap behouden blijft. Kernactiviteiten zijn daarbij erediensten in de eigen gemeente en pastoraat/ontmoeting in de eigen gemeenschap.

Samenwerking met andere kerken en buurgemeentes

- De samenwerking met Neede wordt geïntensiveerd. Komende jaren onderzoeken we voortdurend naar verdere mogelijkheden om samen te werken, ook organisatorisch. Daarbij is oog voor draagvlak in beide gemeentes.
- De oecumene wordt een warm hart toegedragen. De samenwerking is gericht op de vrijzinnige geloofsgemeenschap NPB en op de RK-kerk ter plaatse (St. Paulusparochie). Naast het organiseren van gezamenlijke vieringen zoeken we in de breedte van kerkzijn gezamenlijke activiteiten op diaconaal, pastoraal gebied en in de vorming en toerusting.

Vrijwilligers

Er zijn vele vrijwilligers actief in onze gemeente. Voor kortlopende projecten en activiteiten zijn gemakkelijk mensen te vinden. Voor langer durend bestuurswerk, zoals kerkenraadswerk en het werk in werkgroepen en commissies, zijn minder mensen beschikbaar.

Het vrijwilligersbeleid is waar mogelijk gericht op afgebakende taken in opdracht en tijd. Voor langer durend bestuurswerk zorgen we voor zo klein mogelijke groepen, waarbij wel de continuïteit in de gaten gehouden moet worden.

De zorg voor vrijwilligers ligt bij de groepen zelf. Een werkgroep van de kerkenraad coördineert het vrijwilligerswerk.

Vieringen

We bevorderen diversiteit van en variëteit in de vieringen. Zoals er zijn: KindVriendelijkeDiensten, KinderKerk, zangdiensten, vespers, Taizévieringen, Preek van de leek, etc.

We besteden extra aandacht aan de advents/kersttijd en de vastentijd/stille week/Pasen, de twee belangrijkste cycli in het kerkelijk jaar.

De verschillende groepen werken mee aan de vieringen; ook ad hoc groepen zijn bij de voorbereiding van diensten te betrekken. We staan open voor experimentele vieringen.

Dopen en kinderzegening

Dopen van kinderen vindt een enkele keer plaats per jaar, op aanvraag van de ouders. Door de doop wordt het kind lid van onze gemeente. Naast de doop zoeken we een andere manier om kinderen te betrekken bij de gemeente. We denken aan het mogelijk maken van kinderzegening. Ook onderzoeken we, of doop en kinderzegening plaats kan vinden buiten een reguliere kerkdienst.

Belijdenis doen vindt incidenteel plaats; de laatste jaren een paar keer. Er zou één soort lidmaatschap moeten komen in de kerk: het dooplidmaatschap. Door deelname aan de geloofsgemeenschap laten mensen zien betrokken te zijn bij het geloof en de gemeente. De kerkorde laat het niet toe; we vragen aan de synode ruimte te geven aan de plaatselijke gemeente om doopleden in het ambt toe te laten.

Kerk zijn in de publieke ruimte

De kerkelijke gemeente is er niet alleen voor zichzelf; zij heeft ook een opdracht in de samenleving. Aanwezig zijn in onze eigen omgeving kunnen we ook benoemen als: missionair gemeentezijn. Dat willen we onderscheiden in twee velden, die overigens niet te los van elkaar gezien moeten worden.

Veld 1: diaconaal en pastoraal aanwezig zijn. Dat is te omschrijven als dienst van de barmhartigheid, kerkelijke hulpverlening, ook aan niet-kerkelijke mensen. Dat kan ook pastoraal van aard zijn, als we een luisterend oor geven aan wie op ons pad komt, ongeacht (niet-)kerkelijke achtergrond.

Veld 2: apostolair aanwezig zijn. Het vertellen van het verhaal van God en mens in de publieke ruimte. We presenteren ons d.m.v. de verschillende manieren van media: b.v. de krant, de media, internet, sociale media, posters. Meewerken aan kerstbijeenkomsten. School en Kerk activiteiten. Tenstoonstellingen als Democratiefabriek. Preek van de Leek-bijeenkomsten.

PR-activiteiten

Het voornemen is om een werkgroep PR in het leven te roepen. Zij heeft als taak om de PR te coördineren, te stimuleren en om de PR te stroomlijnen. Het is ook de manier om ons te presenteren in het publieke domein.

In de huidige situatie zijn er vele losse groepen en initiatieven die de interne en externe PR verzorgen. Onder interne PR verstaan we Contact, de kerkgroet, de website. Onder externe PR verstaan we de website, contacten met streekbladen. De PR heeft tot nu een te sterk ad hoc-karakter.

De colleges, commissies en werkgroepen

In het beleidsplan formuleren we per groep de taken en de opdrachten. In een werkplan werkt elke groep uit, hoe zij hun taken en opdrachten vorm willen geven

Pastoraat

Pastoraat is de zorg en aandacht die we in Christus' naam aan elkaar besteden als gemeenteleden en aan anderen die we op onze weg tegenkomen en een beroep op ons doen.

Doel van het pastoraat is omzien naar elkaar.

1. We bezoeken mensen in onze gemeente, die dit zelf wensen en aangeven en/of die aangedragen worden door anderen en/of van wie wij zelf menen bezoek nodig te hebben.
2. We zorgen voor mogelijkheden, waar mensen elkaar ontmoeten kunnen; het faciliteren van ontmoetingsmogelijkheden. We stimuleren zo onderling pastoraat.

Diaconaat

Diaconaat werkt aan 'Gods gerechtigheid op aarde'. Zij doet dat met en namens de gemeente.

- Het gaat hierbij om diaconale bewustwording te stimuleren.
- De hulp richt zich op plaatselijk, regionaal, landelijk terrein.
- Landelijk zoekt zij samenwerking met Kerkinactie.
- Samen met de ZWO heeft zij ook oog voor nood in de wereld.
- Bij acute noodsituaties in de wereld werkt zij samen met Kerkinactie/SHO

De diaconie heeft aanzienlijke bezittingen, roerend en onroerend.

- Op verantwoorde wijze wil zij deze (gaan) beheren in 'groene fondsen'.
- Te koop aanbieden van landerijen/bezit, wanneer zich een mogelijkheid aandient
- Goede afspraken met de kerkrentmeesters t.a.v. diaconaal werk van de predikanten en bijdrage in beheer.

ZWO (onderdeel diaconie)

Het doel van de ZWO Commissie is om op kleinschalige manier de betrokkenheid van de Protestantse Gemeente Eibergen-Rekken op wereldwijde problemen tonen. We kunnen natuurlijk niet heel de last van de grote problemen van de wereld op ons nemen, maar wel het verschil maken voor enkele groepen mensen, die onze hulp en aandacht hard nodig hebben.

Hiertoe ondersteunt de ZWO Commissie, soms al vele jaren, projecten die zijn aangedragen door onze 'eigen' gemeenteleden. Op de één of andere manier is er een contact ontstaan met de mensen achter de projecten.

Ouderencommissie (onderdeel diaconie)

Een groep van ongeveer 40 vrijwilligers bezoeken oudere leden van onze gemeente (in Eibergen) vanaf 85 jaar. Speciale aandacht is er rondom verjaardagen. In de loop van afgelopen jaren is de leeftijd van de te bezoeken ouderen verhoogd van 75 naar 80; enkele jaren terug naar 85 jaar.

Naast het bezoeken van ouderen organiseert de ouderencommissie een voorjaars- en adventsbijeenkomst in de Huve.

In de toekomst wordt gezien, of en hoe deze commissie haar werk zal blijven doen. E.e.a. is afhankelijk van het aantal vrijwilligers en van de bezetting van de commissie.

Beheer

Het college van kerkrentmeesters verzorgt de materiële aangelegenheden van de gemeente voor zover deze niet onder de verantwoordelijkheid van de diaconie vallen.

Haar taak is de gemeente goed te laten functioneren in al haar facetten en een zodanig beheer voeren dat het voortbestaan van de gemeente verzekerd is.

De taak omvat de volgende onderdelen:

- a. Financiën
- b. Gebouwen
- c. Omgaan met personeel en vrijwilligers
- d. Beheer archieven en bijhouden registraties

Gezien de huidige en verwachte situatie van de kerk in het algemeen en de PG Eibergen-Rekken in het bijzonder zal veel aandacht gevraagd worden, hoe om te gaan met gebouwen en de grootte van het predikantenteam. Het is te voorzien, dat de benodigde financiën zullen verminderen met gevolgen voor gebouwen en formatie van het predikantenteam. De bevindingen van Cie Verkenningen in 2015 gepresenteerd, zijn een belangrijke basis voor beleid.

Jeugdwerk

In het jeugdwerk zoeken we het contact met jongeren in de gemeente en daarbuiten. We proberen hen te helpen bij hun zoektocht in de wereld van spiritualiteit en geloof. Daarbij willen we aansluiten bij hun belevingswereld, gastvrij en met een open blik. We zoeken op veelal projectmatige wijze de samenwerking met ouders en kinderen. Tegelijkertijd is de uitdaging om een evenwicht te vinden tussen gastvrijheid en het bewaren van onze eigen identiteit.

Het jeugdwerk richt zich op kortlopende/eenmalige (b.v. School en Kerk) en op niet-intensieve regelmatige activiteiten (b.v. KinderKerk, Basiscatechese en Kindernevendienst)

De groep vrijwilligers is klein; de doelgroep – jongeren en middengroep ontbreekt vrijwel in het actieve gemeentelven. Daarom is het wellicht zinvol om samenwerking te zoeken met buurgemeentes en/of regionale-landelijke jeugdorganisaties.

Vorming en toerusting

De Commissie Vorming en Toerusting (CVT) ontwikkelt activiteiten die tot doel hebben:

- het bevorderen van de betrokkenheid bij de samenleving, geïnspireerd door het Bijbels perspectief van recht en gerechtigheid
- het kennis nemen van nieuwe ontwikkelingen in het theologisch denken en de betekenis daarvan voor ieder persoonlijk
- het bevorderen van persoonlijke contacten (ontmoeting) waarbij het samen actief zijn een middel is en geen doel op zichzelf

Dit willen wij bereiken door:

- het organiseren van activiteiten waarbij actuele onderwerpen over geloof en samenleving (maatschappij) aan de orde gesteld worden
- bondgenoten te zoeken buiten onze kerkelijke gemeente
- open, en ook via moderne communicatiemiddelen te nodigen en mensen bij de onderwerpen te betrekken. Aan de commissie de taak hieraan nadrukkelijk uitvoering te geven.

Kerk en samenleving

De doelstelling van de werkgroep voor de komende jaren is activiteiten te ontwikkelen op het raakvlak van kerk en samenleving, Het gaat daarbij niet om evangelisatie, maar om open en gastvrij kerk zijn in onze dorpsamenleving (b.v. kerkopenstelling, koffieochtenden in de Huve, etc)

De werkgroep is steeds bereid om, zo mogelijk in samenwerking met maatschappelijke organisaties, nieuwe activiteiten te ontwikkelen passend binnen de taakstelling van de werkgroep.

Dambeck-Beidendorf

Bijna 30 jaar bestaat de band met onze partnergemeente in voormalig Oost-Duitsland. Net voor de Wende is dit contact ontstaan. Er zijn intensieve uitwisselingen geweest, wederzijds vanaf 1990. Na 2010 is het contact minder intensief geworden, vooral gedragen door de persoonlijke contacten die zijn ontstaan in de eerste jaren van het contact. Regelmatig is er wederzijds contact.

Toch is er vrijwel jaarlijks wel een officiële uitwisseling, waarbij gemeenteleden van onze gemeente een Gemeindefest meemaken in Dambeck-Beidendorf en gemeenteleden van daar ons bezoeken. Samen zetten we ons in bij hulpverlening in Roemenië.

Het is te voorzien, dat komende jaren het zo blijft. Op deze manier willen we de ontstane vriendschap tussen beide gemeentes in stand houden.

Van: ds. Jan Struijk

Datum: november 2014